

Motion till riksdagen 2012/13:U292

av Mikael Oscarsson (KD)

Internationell religionsfrihet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra och följa upp religionsfrihetsperspektivet i det svenska biståndet.

Motivering

”Religions- och övertygelsefriheten är central i ett öppet samhälle. Det ökade våldet och diskrimineringen av personer som tillhör religiösa minoriteter inger oro och måste motverkas.” Detta framförde utrikesministern i regeringens utrikespolitiska deklaration för 2012, och den bedömning som Carl Bildt gör stämmer väl överens med den bild som allt oftare framträder gällande religiösa minoriteters situation i vår värld i dag.

I budgetpropositionen läser vi nu att demokratiutvecklingen är ”bräcklig, i vissa länder på tillbakagång, och inskränkningar görs i yttrande-, religions- och övertygelse- samt mötes- och organisationsfriheterna i många länder. Kampen för frihet och mänskliga rättigheter och mot förtryck är därför mer aktuell än någonsin” (Internationellt bistånd, utgiftsområde 7). Ett land som särskilt pekas ut som problematiskt för religiösa minoriteter är Irak.

Det är inom den nya anslagsposten för ”Särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokratisering” som stödet för religionsfrihet ska ges, genom att ”stärka förändringsaktörer som verkar för demokratisering och yttrandefrihet samt religionsfrihet”. Stödet ska huvudsakligen kanaliseras genom aktörer i det civila samhället.

Strategin för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet, som implementerats av Sida sedan 2009, pekar också ut stödet för religionsfrihet som viktigt.

Demokrati och mänskliga rättigheter är de områden som Sida satsar mest på i dag. Nästan 4,6 miljarder kronor, 28 procent av biståndet, gick 2011 till

Fel! Okänt namn på

direkta och indirekta insatser för demokrati och mänskliga rättigheter och jämställdhet. Västbanken och Gaza, Afghanistan, Mocambique, Kenya och Bosnien och Hercegovina tillhör de länder som erhållit mest stöd av Sverige.

Behoven av religionsfrihet är enorma i vår värld. USA:s kommission för internationell religionsfrihet (USCIRF) har i år särskilt uppmärksammat hur situationen blivit för religiösa minoriteter i skuggan av den arabiska våren. USCIRF:s årsrapport kan sammanfattas med att perioden från våren 2011 till våren 2012 ur ett religionsfrihetsperspektiv har varit bland de värsta i modern tid.

Redan i inledningen till rapporten framträder den allvarliga bilden: ”Medan den ekonomiska krisen intog världsrubrikerna under det senaste året, gick en fortlöpande kris av samma dignitet obemärkt förbi. Över hela världen stod religionsfriheten – denna fundamentala och högst angelägna mänskliga rättighet – under tilltagande attack. Tanke-, samvets- och religions- eller övertygelsefriheten utsattes för begränsningar i en omfattning som är oroväckande, och ofta hotades oskyldiga personer till liv och säkerhet, däribland medlemmar ur religiösa minoriteter.”

Särskilt nämns situationen i Egypten, Nigeria och Pakistan, och USCIRF fortsätter:

”Tillsammans med den fortsatta exporten av religiös extremism från Saudiarabien till hela Mellanöstern och delar av Afrika, Asien och Europa har kulturen av att inte straffa förövarna stärkt terroristgrupper som Boko Haram i Nigeria samt talibanerna i Afghanistan och Pakistan – med en upptrappning av mord och andra övergrepp som följd. Oavsett om vi talar om ahmadiyya-muslimer, bahaier, kristna eller andra religiösa minoriteter är de – såväl individer som gemenskaper – i en skrämmande knipa. I stora delar av Mellanöstern har kristna samfund, som funnits där i nästan 2000 år, upplevt allvarliga befolkningsminskningar, vilket förstärker deras riskstatus i regionen.”

USCIRF avslutar: ”Det är ingen tvekan om att såväl medlemmar av majoriteten som minoriteterna lider av kränkningar mot religionsfriheten. Men det får inte heller råda någon tvekan om att i stora delar av världen är det personer som tillhör minoritetsgrupperna som lider mest.”

Den inriktning som den svenska regeringen intagit måste nu få fullt genomslag i svenskt bistånd. Därför bör Sida ges i uppdrag att integrera religionsfrihetsperspektivet i hela den aktuella verksamhet och då också säkerställa att det inkluderas i det bistånd som ges genom aktörer i det civila samhället.

Inte minst viktigt är att detta arbete följs upp, för kontroll och utvärdering av att det som riksdag och regering beslutat också genomförs med kvalitet och goda resultat. I dag finns inte någon samlad återrapportering av hur arbetet med religionsfrihetsperspektivet utfallit, vilket är en brist. Här skulle USCIRF:s årliga rapport kring religions- och övertygelsefrihet kunna tjäna som en förebild.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 26 september 2012

Mikael Oscarsson (KD)